

ПУЛЬС

ГАЗЕТА ВЧЕНОЇ РАДИ ТА РЕКТОРАТУ ОДЕСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Видається з травня 1997 року

Березень 2019 року № 3 (258)

ДЕНЬ, КОЛИ ОБИРАЮТЬ ПРОФЕСІЮ

22 лютого 2019 р. у нашому університеті пройшов День відкритих дверей, який став справжнім святом вибору професії. Слід зазначити, що на фоні інших сонячних днів лютого цього дня погода не дуже сприяла проведенню будь-яких заходів, що могло перешкодити приїзду випускників з районів Одеської області. Та попри все, аудиторія № 1 була вщерть заповнена старшокласниками та їхніми батьками, а також вихованцями медичних училищ. І це було важливим доказом великої популярності ОНМедУ та зацікавленості молоді у спеціальностях, за якими проходить підготовка в стінах ушлявленого медичного вишу.

...Наташа з мамою приїхали з Біляївського району.

— Я дуже чекала, коли об'являть про День відкритих дверей і дуже хвилювалася, — поділилася своїми переживаннями дівчина. — І ось я у цій незвичайній атмосфері, серед таких, як я, однолітків, вперше сиджу в студентській аудиторії. Це чудово! Цікаво, що розкажуть нам викладачі.

— Будемо сподіватися, що нам пощастить, — більш стримано додає мати Наталії — Олена Миколаївна. — Головне, що донька дуже хоче стати лікарем, ще у дитинстві «лікувала» свої ляльок та kota. Зараз її не відірвеш від підручників — готується до ЗНО. Якщо донька стане студенткою, це буде велика радість для нашої родини.

Між тим до столу президії вже підходять представники адміністрації університету, декани факультетів.

Представляє колеги в. о. проректора проф. І. П. Шмакова, яка веде зустріч.

У зустрічі взяли участь в. о. ректора проф. Ю. В. Сухін, проректори — проф. А. С. Сон і доц. К. О. Талалаєв, декани факультетів — проф. С. Г. Котюжинська (МФ-1), доц. Д. М. Давидов (МФ-2), доц. О. М. Ненова (МФ-3), доц. В. В. Вальда (стоматологічний), доц. В. Ю. Анісімов (фармацевтичний).

— Ви знаходитесь у стінах ушлявленого Одеського національного медичного університету, який має багату історію. Тут викладали великі лікарі. Для вас у нашому університеті відкриваються величезні можливості отримати одну з найкращих на Землі професій, яка пов'язана з найважливішими аспектами для кожної людини — збереження її життя та здоров'я, — привітав присутніх в. о. ректора ОНМедУ проф. Ю. В. Сухін. — Сподіваюсь, що після цієї зустрічі та спілкування з викладачами, а потім і екскурсії до наших університетських музеїв ви по-справжньому «захворієте» цією професією і захочете навчатися тільки тут!

Ірина Петрівна Шмакова ознайомила майбутніх абітурієнтів з історією, традиціями та сучасністю ОНМедУ, розповіла про наукові школи, пов'язані з іменами видатних учених, наших сучасників: хірургічна — проф. В. В. Грубнік, травматологічна — проф. Ю. В. Сухін, акушерсько-гінекологічна — акад. В. М. Запорожан, педіатрична (у витоків якої стояв акад. Б. Я. Резнік) — проф. М. Л. Аряєв, проф. О. В. Зубаренко та ін.

Випускники дізналися про переваги навчання в ОНМедУ, про те, що вперше саме у нашому університеті

були створені клініки з сучасною діагностичною, лікувальною та науковою базами, про електронну бібліотеку з унікальним ресурсом літератури у цифровому форматі, симуляційний центр, бази практики — лікарні і поліклініки, про нещодавно відкриту нову лабораторію молекулярної патології, про новітні наукові напрямлення, що успішно розвиваються в університеті. Усе це вигідно вирізняє його з-поміж «медичних факультетів», які створюються на базі немедичних вишів.

Ці переваги надають пріоритет ОНМедУ, ставлять його у перший ряд серед інших медичних вишів країни.

Відомо, що навчатися професії лікаря дуже нелегко. Про особливості навчального процесу, про різні спеціальності, які можна отримати у нас, розповіли декани факультетів.

Голова студради Анастасія Старенко розповіла про діяльність студентського самоврядування, яке в університеті має великий авторитет і яке не дасть скучати жодному студенту і допоможе реалізувати себе як особистість.

Керівник Центру студентської творчості С. О. Бичкова зацікавила присутніх розповіддю про багатогранне творче життя університету — про аматорські колективи, якими завжди пишався університет.

З важливою інформацією — про Правила прийому в ОНМедУ у 2019 р. — виступив заступник відповідального секретаря приймальної комісії доц. Г. Ф. Степанов, а потім відповів на численні запитання майбутніх абітурієнтів.

Ця зустріч, безперечно, залишить слід у серцях тієї частини випускників, яка мріє про професію лікаря.

Сподіваємося, що кожний із присутніх того лютого дня на Святі вибору професії влітку стане абітурієнтом ОНМедУ, а потім студентом, інтерном, лікарем, вченим, організатором охорони здоров'я у нашій країні, якій так необхідні молоді медичні кадри!

О. ПОДОЛЬСЬКА

На фото: зустріч майбутніх студентів зі своїми майбутніми наставниками.

Погляд у майбутнє

БЕЗПЕРЕРВНА МЕДИЧНА ОСВІТА

В ОНМедУ в руслі новітніх освітніх тенденцій придбано інноваційне симуляційне обладнання, що стало значним кроком для поліпшення та удосконалення навчально-освітніх процесів. Адаптація сучасних симуляційних технологій дозволяє отримати значні якісні зміни не тільки на додипломному, але й на післядипломному етапі освіти згідно з концепцією безперервної медичної освіти.

Так, спільними зусиллями Департаменту охорони здоров'я Одеської облдержадміністрації, за участі головного спеціаліста з акушерства та гінекології Т. П. Чуєвої та під керівництвом завідувача кафедри акушерства та гінекології № 1 ОНМедУ, д. мед. н., професора І. З. Гладчука протягом 2018 року для лікарів і акушерок було проведено чотири міжрайонних тренінги на тему «Невідкладні стани в акушерстві»: у Подільській центральній районній лікарні для лікарів і акушерок з Подільська, Балти, Любашівського, Кодимського, Окнянського, Захарівського, Ананьївського районів; у Біляївській центральній районній лікарні для лікарів і акушерок з Біляївки, Чорноморська, Білгорода-Дністровського, Теплодара, Білгород-Дністровського, Овідіопольського районів; у Кілійській центральній районній лікарні для лікарів і аку-

шерок з Кілії, Ізмаїлу, Ізмаїльського, Саратського, Болградського, Арцизького районів; у Березівській центральній районній лікарні для лікарів і акушерок з Березівки, Лиманського, Іванівського, Миколаївського районів Одеської області.

Безпосередньо співробітниками кафедри акушерства та гінекології № 1 ОНМедУ — доцентом О. М. Павловською і асистентом О. П. Борщовою були проведені виїзні курси симуляційного навчання для 150 курсантів на актуальні теми: «Дистоція плечиків плоду», «Гіпотонічна кровотеча» та «Тяжка прееклампсія, еклампсія».

Тренінг складався з двох основних частин — теоретичної та практичної (майстер-класи). Спочатку учасникам тренінгу надавалася загальна інформація про рівень акушерської та перинатальної патології в Одесі та Одеській області за поточний період. Було зауважено, що показники акушерського травматизму, частота акушерських кровотеч і тяжких форм пізніх гестозів залишаються в Одеському регіоні на досить високому рівні порівняно із середньостатистичними по Україні. Департаментом охорони здоров'я Одеської облдержадміністрації та Одеської міської ради успішно впроваджена та постійно удосконалюється програма регіоналізації материнської та перинаталь-

ної допомоги, яка націлена на оптимізацію системи інтеграції, координації та взаємодії між родопомічними та лікувально-профілактичними закладами різних рівнів. Ефективність даного введення базується на своєчасній оцінці ступеня материнського та перинатального ризику з направленням пацієнтки до відповідного рівня закладу, де їй буде надана необхідна якісна медична допомога.

Увагу слухачів було акцентовано на тому, що суттєвим фактором зниження рівня материнської та перинатальної патології є не тільки організація санітарно-просвітньої роботи серед населення щодо здорового способу життя й відповідального батьківства, впровадження сучасних методик діагностики та лікування акушерсько-гінекологічної, перинатальної та неонатальної патології, але й безперервне післядипломне підвищення рівня знань лікарів, акушерок, медичних сестер неонатального відділень. Одним з шляхів якісного оволодіння практичними навичками та підвищення фахової підготовки є участь саме у тренінгах з симуляційного навчання, які дозволяють курсанту ефективно відпрацювати та засвоїти необхідні вміння.

Слухачі переглянули відеоматеріали та презентації на теми «Дистоція плечиків плоду», «Гіпотонічна кровотеча», «Тяжка прееклампсія, еклампсія», у яких стисло, але деталізовано надавалася інформація щодо сучасних діагностичних критеріїв та алгоритмів надання медичної допомоги згідно з існуючими міжнародними клінічними протоколами.

Більша частина виділеного часу була присвячена саме можливості кожного курсанта відпрацювати практичні навички на сучасних фантомах, засвоїти покро-

кові алгоритми надання медичної допомоги згідно з трьома клінічними сценаріями, проаналізувати командну роботу медичного персоналу у визначених ургентних ситуаціях. Найціннішими моментами заходу стало жваве обговорення окремих тематик між учасниками тренінгу і тренерами, ретельний аналіз суперечливих питань, зміна сталих поглядів, обмін думками й досвідом.

Слід зазначити, що в Одеському регіоні тренінги в такому форматі з акушерства були проведені вперше. Вони дали можливість учасникам набути не тільки нових знань, а й засвоїти і відпрацювати професійні навички та вміння, спостерігати й аналізувати різні стилі спілкування, особливості реагування на віртуальну клінічну ситуацію, ефективність співпраці та взаємодії в команді. Подібні заходи — це вдалий приклад успішного впровадження нових і ефективних освітніх програм у систему післядипломної освіти. Доцільність проведення курсів симуляційного навчання, на наш погляд, є незаперечним, а отриманий досвід — безцінним. Адаптація сучасних симуляційних технологій дозволяє отримати значні якісні зміни не тільки на додипломному, але й на післядипломному етапі освіти згідно з концепцією безперервної медичної освіти.

А. Г. ВОЛЯНСЬКА,
завуч кафедри акушерства та гінекології № 1, д. мед. н., професор

Н. М. Рожковська,
д. мед. н., професор кафедри акушерства та гінекології № 1

О. М. ПАВЛОВСЬКА,
к. мед. н., доцент кафедри акушерства та гінекології № 1

ЗАСНОВНИК ОДЕСЬКОЇ ПЕДІАТРИЧНОЇ ШКОЛИ

18–19 квітня 2019 р. в ОНМедУ відбудеться науково-практична конференція з міжнародною участю «Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини» (для студентів та молодих вчених), присвячена 90-річчю з дня народження академіка Бориса Яковича Резніка (5 січня 1929 р. – 8 грудня 1997 р.). За традицією, ми вміщуємо матеріал про життя і наукову діяльність славетного вченого.

Борис Якович народився у сім'ї одеських лікарів. У 1950 р. юнак з відзнакою закінчив Одеський медичний інститут. Трудову діяльність почав в Донецькій області, де працював дільничним педіатром, ординатором Слов'янського курорту, організатором та завідувачем відділення дитячої лікарні м. Кадіївки.

У 1957 р. Борис Якович став асистентом, а з 1959 р. — завідувачем кафедри дитячих інфекційних хвороб Донецького медичного інституту, очолював там кафедру педіатрії.

У 1957 р. Борис Резнік захистив кандидатську дисертацію на тему: «Матеріали до характеристики вищої нервової діяльності у відновному періоді поліомієліту у дітей». В 1964 р. захистив докторську дисертацію на тему: «Реактогенність та імуннологічна реактивність асоційованої коклюшно-дифтерійно-правцевої вакцини при імунізації дітей з різним станом здоров'я».

Спектр наукових досліджень академіка Б. Я. Резніка завжди визначався актуальністю проблем клінічної педіатрії. Його праці з питань профілактики дитячих інфекційних хвороб стали вагомим внеском у розробку обґрунтованих показань та протипоказань до профілактичних щеплень у дітей, що було офіційно закріплено відповідними рішеннями МОЗ України. Він розробив теоретичні основи імуногенезу у дітей при вакцинації.

Підсумки роботи того періоду були висвітлені в монографіях: «Менінгіти у дітей» (1971), «Електрокардіографія в педіатрії» (1972), «Профілактичні щеплення в практиці педіатра» (1975) та ін.

З 1972 р. професор Б. Я. Резнік очолював кафедру дитячих хвороб педіатричного факультету Одеського медичного інституту. Його наукові пошуки були зосереджені на найбільш важливих напрямках сучасної педіатрії: вроджені та спадкові захворювання, неонатологія, пульмонологія, питання дитячого харчування, гематологія. Великий клінічний досвід та ґрунтовні дослідження з проблем захворювань крові стали підґрунтям для написання таких монографій, як «Гематологія дитячого віку з атласом мієлограми» (1975) та «Практична гематологія дитячого віку» (1989).

Під керівництвом Б. Я. Резніка був виконаний комплекс робіт на молекулярно-клітинному рівні з вивченням процесів біоенергетики та стану клітинних мембран. Це стало базою для створення програми диференційної метаболічної терапії гіпоксичних станів у дітей, яка була впроваджена у практику лікувальних закладів та сприяла зниженню дитячої смертності у нашій країні.

Широке галузеве, міжгалузеве та міжнародне співробітництво, у тому числі з клінікою Д. Газліні (Генуя, Італія), сприяло розробці молекулярно-генетичних основ діагностики і профілактики вродженої та спадкової патології дитячого віку та створенню системи медико-генетичного консультування в Одесі. Були запропоновані принципово нові методи пренатальної діагностики спадкових захворювань (муковісцидоз, гемофілія, фенілкетонурія та ін.): створені моніторинг та комп'ютерна діагностика уроджених вад розвитку; удосконалені методи прогнозування появи на світ хворої дитини — одна з цих праць отримала срібну медаль ВДНГ 1991 р.

Борис Якович зробив великий внесок у вирішення проблеми одного з найбільш поширених спадкових захворювань — муковісцидозу. На основі глибокого вивчення патогенезу цього захворювання була розроблена система комплексної терапії, визнана на міжнародних конгресах з муковісцидозу (Будапешт, 1986; Осло, 1987; Арлінгтон, США, 1990).

Розроблена метаболічна терапія муковісцидозу та етапна реабілітація дітей у створеному місцевому санаторії значно допомогли подовжити та покращити життя таких хворих. Спільно з Міжнародною інтегрованою асоціацією охорони здоров'я (Велика Британія) виконувалась програма «TACIS-Lien» з допомоги сім'ям з дітьми, хворими на муковісцидоз. За цикл праць у галузі медичної генетики, у тому числі «Спадкові захворювання та вроджені вади розвитку в перинатальній практиці» академік АМН Б. Я. Резнік був удостоєний Державної премії України 1997 р.

Борис Якович був одним з ініціаторів та організаторів Першого міжнародного симпозиуму педіатрів споріднених міст, в якому взяли участь вчені з Венгрії, Італії, Фінляндії, Болгарії та Росії. Творча наукова співпраця постійно проходила разом з угорськими, італійськими та японськими колегами. Борис Якович неодноразово доповідав на міжнародних конгресах та симпозиумах та гідно представляв Україну у багатьох країнах світу. Академік Резнік — автор понад 300 наукових праць, у тому числі 14 монографій, двох підручників для студентів медичних вишів. Один з них — «Дитячі хвороби» — витримав три видання, а Борис Якович як співавтор був відзначений Державною премією України 1979 р.

Великий творчий потенціал, неординарність та глибина мислення у розробці новітніх наукових напрямів дозволили вченому стати засновником сучасної одеської педіатричної школи. Троє учнів Бориса Яковича очолили педіатричні кафедри ОНМедУ: член-кореспондент НАМН України М. Л. Аряєв, лауреат Державної премії України І. Л. Бабій, заслужений діяч науки і техніки України О. В. Зубаренко.

Відомий вчений знаходив час для громадської діяльності. Він був народним депутатом України трьох скликань, членом правління Української асоціації дитячих лікарів, головою Одеської асоціації педіатрів, членом редакційних колегій багатьох медичних журналів. Однією з останніх ідей Бориса Яковича, яка блискуче реалізувалась за його життя, була організація міського багатопрофільного дитячого лікувально-профілактичного центру по вул. Дворянській, 10. Ця адреса, як і ім'я доктора Резніка, відома тисячам маленьких пацієнтів та їхніх батьків...

На фото: академік Б. Я. Резнік.

За матеріалами мережі Інтернет

НАПОВНЮВАТИ ЗМІСТОМ КОЖНУ МИТЬ!

Доброго дня! Більшість може знати мене як очільника спортивно-оздоровчої комісії Студради, але ті, хто знайомий зі мною трохи краще, знають, що одночасно я і стараний студент, і спортсмен, і рефері, і тренер, постійно знаходжусь в контакті з друзями та колегами по роботі.

Виникає питання, де на все це я беру час. Зараз розповім, як досягти бажаного.

Організація часу потребує опорних точок, повних констант. Зазвичай тільки однієї замало, тому я почав організовувати час, коли до навчання додався ще й спорт. Заняття спортом — добрий варіант того, як важливо вміло підібрати власний режим та мати при цьому користь для здоров'я.

Хочу наголосити, що зацікавленість у своїй активності — невід'ємна складова організованості. Варто розумно наповнювати кожну хвилину чимось корисним. Я, наприклад, не гаю час у транспорті — читаю.

Чи не найголовне — відпочинок. Спокійний обід, улюблений серіал, з десяток сторінок приємної книжки, музика... Наполегливо раджу забути про нічне навчання!

«Час, витрачений із задоволенням, не вважається втраченим», — це висловлювання Джона Леннона. Навчитися не шкодувати про втрачені можливості вкрай важко, але це те, що дозволяє щодня рухатися далі та робити стільки справ, скільки забажаєш.

Сподіваюсь, що мої поради здалися вам достатньо корисними!

Борис БОВСУНОВСЬКИЙ,
студент 5-го курсу, МФ-1

ВЖЕ ТРИСТА ДРУГЕ ЗАСІДАННЯ...

У конференц-залі Університетської клініки на Тинистій під егідою кафедри анестезіології, інтенсивної терапії з післядипломною підготовкою було проведено чергове, вже 302-ге засідання Асоціації анестезіологів Одеської області та 28-ма зустріч Одеського науково-практичного товариства гемостазиологів, анестезіологів і реаніматологів.

І такі зустрічі проходять ще з 1970 року!

Спеціально для учасників цього науково-практичного форуму, на запрошення нашого університету, з двома дуже цікавими і актуальними для практичних лікарів лекціями виступив наш давній друг, відомий в Європі фахівець професор Є. Д. Чумаченко (Париж, Франція).

Ця зустріч була повністю присвячена проблемам акушерської анестезіології, тяжких кровотеч, різним аспектам моніторингу анальгезії і можливостям безопіоїдної анальгезії.

Чотири години промайнули як мить!

Відбулись цікаві дискусії та обговорення великої кількості суто практичних питань, дуже важливих особливо для молодих лікарів, які щойно розпочали свою практичну діяльність. А в кінці — обговорення майбутніх зустрічей: з 20 по 23 травня 2019 р. пройде VI конгрес «Black-SeaPearl» та IV курс Єврошколи за програмою СЕЕА, які триватимуть в абсолютно новому форматі!

О. ТАРАБРІН,
професор, проректор
з науково-педагогічної
та міжнародної роботи

«ШЕВЧЕНКІВСЬКІ ЧИТАННЯ»

Щороку українці відзначають і на своїй землі, і в зарубіжжі кожну річницю від дня народження великого сина України, геніального поета і художника Тараса Шевченка.

В ОНМедУ стало традицією вшанувати цю дату цікавими і змістовними заходами. 13 березня в студентській бібліотеці пройшов літературно-музичний вечір «Шевченківські читання» на честь 205-ї річниці від дня народження Кобзаря.

На свято запросили студентів 24-ї групи 3 курсу медичного факультету.

Вела цей захід співробітниця бібліотеки Ірина Грабарчук. Її виступ був насичений фактами з біографії поета і супроводжувався демонстрацією збірок творів поета, а також книжок про його життя і творчість з фондів бібліотеки. Віртуальна виставка живопису Шевченка-митця дозволила присутнім помилуватися його неперевершеними картинами та гравюрами.

Звучали музичні твори у супроводі українського народного інструмента — бандури. Перед студентами виступили вихованці дитячої музичної школи № 1 м. Одеси під керівництвом викладача Ольги Леоненко.

Наталія АНТРОПОВА,
заступник директора студентської бібліотеки

На фото: виступають бандуристи.

Редактор випуску О. В. Людвік,
відповідальні секретарі А. В. Попов,
Р. В. Мерешко

Засновник і видавець — Одеський національний медичний університет.
Адреса редакції: 65082, Одеса, вул. Ольгіївська, 13. Тел. 723-29-63.
Свідоцтво про реєстрацію: ОД № 375 від 19 липня 1996 р.

Підписано до друку 22.03.2019 р. Тираж: 500.
Зам. 2089. Надруковано у видавництві ОНМедУ.
65082, Одеса, вул. Ольгіївська, 13. Тел. 723-29-63.